

עולמות אחרים

יום שלישי הכתום

יעל נאמן. ציורים: ערן רובינפלד, הוצאת עם עובד, 96 עמ', 37 שקלים

המסע המופלא לכוכב אור

נוסה שילה. איורים: דינאל אבנסוב, הוצאת שילה, 73 עמ', 43 שקלים

ענבל פרלסון

שני הספרים מספרים על ילדים תל אביביים היוצאים למסע בין כוכבי. המסע כרוך במיוחד, בספרה של נאמן אף בסיכון, אך יחסם של תושבי הכוכבים האחרים ירידותי ומסביד פנים. המשחק המייצג את כדור הארץ הוא הכדורגל (ובצירוף נסיבות, שני הספרים ראו אור בימי המונדיאל העליונים) יותם אדרוני, גיבור ספרה של נאמן, הוא אחד קבוצת הפועל תל אביב, אך בכוכב שלוש השמשות שבו מבקר יותם נתפס הכדורגל כמשחק מחור, כיוון שמשחקים בו מבוגרים. אביה של דנה, גיבורת ספרה של שילה, הוא אוהד מכבי תל אביב.

משחק הכדורגל הוא העניין הרציני בעולמו, והעב"מים שנראו בצפון הארץ הם בעיניו שטויות, כמובן.

יותם, גיבור ספרה של נאמן, צריך לצאת ביום שלישי עם בני כיתתו לסיור במוזיאון המדע. הוא לא יוצא לסיור בחפץ לב, שכן כבר ביקר במוזיאון המדע והחלל בנאשנינגטון, ונרמה לו שהמוזיאון הישראלי לא יחדש לו דבר.

הוא מסתובב בחוטר עניין בין המוצגים, ומתוך שעמום מגיע בטעות לחדר צדדי, שעל דלתו מצוין "הכניסה לעוברי המוזיאון בלבד". בחדר הוא מגלה דברמה שנראה כדגם של חללית. הסקרנות מוליכה אותו פנימה, ועד מהרה מתחוויר לו שהדגם הוא חללית אמיתית.

אולם יותם מבין זאת מאוחר מדי, והוא מגלה בפחד כי הוא שיגר את עצמו לחלל. תוך כדי התגברות גשזיות כמה שהוא מזהה בדמוינו כאסטרואידיים, הוא נשאב על ידי קרן אור חזקה אל תוך כדור כסף המתגלה כספינת חלל. מכאן הכל מתחיל להתגלגל במהירות. בספינת החלל הוא מכיז את הושי, נער כבן גילו מכוכב שלוש השמשות, המצרף אותו אליו למבצע הצלת כוכבו.

כוכוב שלוש השמשות מאיים הים להציף את היבשה. כדי להתגבר על הסכנה יש להשיג קריסטל לים הנמצאים בכוכב של חיות טרופות: כך לפחות

מספר הושי ליותם. ואולם כשהם מגיעים לאותו הכוכב מגלה יותם כי מדובר ברינוואורים. למרות הידע הטכנולוגי הרב של בני כוכב שלוש השמשות, מתברר כי יש דברים שהם אינם יודעים, כמו למשל העובדה שהרינוואורים הם כרוכים צמחונים, ואין סיבה לפחד מפניהם.

דבר נוסף שהושי, כיתר בני כוכבו, פוחד ממנו – ויותם בכלל לא – הם המים. בכוכב שלוש השמשות המים הם דבר מפחיד. איש אינו יודע לשחות, ויותם יכול להושיט לבני הכוכב עזרה אמיתית.

עם סיומה המוצלח של משימת ההצלה מגיעים השניים לכוכב שלוש השמשות, שם נתקל יותם בטכנולוגיה מתקדמת ומרהימה. לא פחות מכך מופת תעים תושבי הכוכב פוגשם את יותם. הם מעולם לא ראו בינן (מלה נרדפת ל"חיזור", מחידושי המלים של דוד אבידן) לבוש.

הדבר היחיד שיותם הביא עמו מכדור הארץ הוא חמש האבנים שבהן שיחק לפני צאתו לסיור במרזאון. גם המשחק הזה הוא לפלא בעיניהם של תושבי הכוכב. אצלם אין בכלל הפצים מרובעים – הכל עגול. אבל אחד הדברים הכולטים ביותר אצלם הוא לא רק שיש להם שלוש שמשות, אלא גם שלוש ידיים. באחד הרגעים, במסעם של הושי ויותם, מנסה הושי להרגיע את פחדיו של יותם בליטוף, ויותם אומר שזה כל כך נעים כשמלטפים אותך בשלוש

ידיים. ברגע הזה בספר הכי קינאתי ביותרם על הרפ"ת קאאותיו.

ב"המסע המופלא לכוכב אור", ספרה של שילה, דנה אינה מגיעה למסע במקרה, כמו יותם. היא מאמינה כבר זמן רב שלכדור הארץ מגיעים עב"מים, ומקווה לפגוש בהם. והנה, בחדרה מופיעה קאמי, ילדה מכוכב אחר, שלוקחת את דנה למסע אל כוכב בה.

כוכבה של קאמי הוא כוכב קטן שהחיים בו מתקיימים מתחת לפני האדמה, מפני שכל תושבי הכוכב הם מרענים פליטים מכוכב אחר, שבו ניסו השליטים לדכא אותם.

כמו על כוכבו של הושי, גם בכוכב זה הטכנולוגיה מתקדמת בהרבה מוז שעל כוכבנו. וכמו בכוכב שלוש השמשות, גם בכוכב אור יכולים לדבר עם כל אחד בשפתו בלי כל מאמץ או לימוד.

מעניין לשים לב כי לשמותיהם של שני הילדים שבהם פוגשים הגיבורים התל אביביים נלווה צליל של המזרח הרחוק. נראה שבעבור רובנו המזרח הרחוק עדיין נתפס ככוכב אחר. אנחנו עדיין רחוקים, כנראה, מלהכיר את התרבויות שעל כוכבנו ועוד רחוקה הדרך עד שנוכל להכיר את התרבויות שמחור צה לו. בינתיים אנחנו יכולים להתנחם בספרות. והרי גם "80 אלף מיל מתחת למים" של ז'ול ורן נרמה שהיה בזמנו כבלתי אפשרי.